

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac Ex Probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1713

Quæstio I. Quid præterea notandum sit circa Missam & rationem Sacrificii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42624

A D D E N D A.

Questio 1. Quid præterea notandum sit circa Missam, & rationem Sacrificii. 2.

R. Seqq. §. 1. Per Missam intelligitur totus ille ritus, quem Sacerdos peragit ad Altare, ab initio usque post sumptionem Corporis & Sanguinis Christi. Unde dicatur *Missæ*, variant opiniones, aliqui derivant ab hebraico *Mislah*, id est, oblatio voluntaria. Alii à mittendo, vel quia per eam mittitur legatio aut hostia Deo, uti habent *Rupert. Abbas* l. 2. De div. off. c. 23. & *S. Th.* 3. p. q. 83. à 4. ad 9., vel quia olim ad illam mittebantur symbolæ ciborum, unde fiebat cœna; vel, uti putant *Bellarmin.* de Missa l. 1. c. 1. & *Dicast.* de Missa d. 1. dub. 4., quia post eam mittebatur seu dimittebatur populus; vel quia sub illa post Evangelium dimittebantur Catechumeni, uti vult *Pasq.* De Sacrif. q. 1. potestque videri etiam *Rayn.* in Candel. septilustri f. 5. v. *Missæ*.

§. 2. Sacrificium sumitur vel latè & improprie, vel strictè & proprie: Latè sumptum est, quidquid Deo offertur ad cultum, uti sunt orationes, laudes, adorationes, cæterique actus virtutum, præsertim Religionis; & in hoc sensu dicitur 1. *Petri* 2. de omnibus Christianis, quod sint Sacerdotium sanctum ad offerendas Deo spirituales hostias. In simili sensu loquitur *Apostolus* ad Hebræos 13. v. 15. *Per ipsum ergo offeramus hostiam laudis semper Deo, id est, fructum labiorum consentientium nomini ejus: Et David. Ps. 50. Sacrificium Deo spiritus contribulatus: Et S. Aug.* apud *Bellarmin.* c. 2. dicit verum Sacrificium esse

omne bonum. Admittuntque omnes hæretici Missam illo sensu esse Sacrificium, sed certum est, debere esse Sacrificium in alio proprio sensu, quia Pius V. Gregorius XIII. & Urbanus VIII. damnarunt hanc 45. *Baji* propos. *Sacrificium Missæ non aliâ ratione est Sacrificium, quàm generalis illa, quâ omne opus, quod fit, ut sancta societas hominum Deo inhereat.* V. *Pa/q.* q. 2. Sacrificium strictè sumptum est cæremonia sacra legitimè instituta, quâ per destructionem vel notabilem immutationem rei sensibilis Deo soli oblatæ profiteamur nostram subjectionem, Dei autem supremum dominium in vitam & necem, in esse & non esse rerum omnium. Dicitur *cæremonia sacra*, quia debet esse actio externa ponenda ad cultum Dei. Additur, *legitimè instituta à Deo vel Rep.*, quæ, per se loquendo, etiam potestatem habet ejusmodi signa communia instituendi, & per hoc differt Sacrificium à Martyrio, quod non est publicâ authoritate institutum ad Dei cultum; per hæc autem præcipuè differt à Sacramento, quod fiat in protestationem supremi dominii Dei, per destructionem, vel notabilem immutationem rei, vel physicam, uti, quando animal occiditur, vel moralem, uti, quando vinum libatur, & effusum redditur inutile ad communes & ordinarios usus humanos. Videri possunt *Dicast.* dub. 1. & *Pa/q.* à q. 4. usque ad 16., ubi inquirunt in varias conditiones ad essentiam Sacrificii requisitas.

4. §. 3. Sacrificium dividitur; *Ratione materiae*, in cruentum, in quo funditur sanguis; & incruentum, in quo sanguis non effunditur: Item aliud dicitur victima seu hostia, in quo aliquid animatum offertur, uti bos; aliud immolatio, in quo

quo aliquid inanimatum, sed solidum, uti panis; aliud libamen, in quo aliquid inanimatum, sed liquidum offertur, uti vinum; sæpe tamen confunduntur hæ voces, & una ponitur pro altera. *Ratione Formæ*, aliud dicitur holocaustum, in quod id, quod offertur, totum per ignem consumitur; aliud hostia pro peccato, in quo id, quod offertur, consumitur partim per ignem, partim per Sacerdotem; aliud hostia pacifica, in quo id, quod offertur, consumitur, partim per ignem, partim per Sacerdotem, partim per illum, qui donat. *Ratione finis*, aliud est latreuticum, quod purè ad cultum Dei; aliud eucharisticum, quod specialiter in gratiarum actionem; aliud propitiatorium, quod ad remissionem culpæ vel pœnæ; aliud impetratorium, quod ad aliquid aliud à Deo obtinendum offertur. Pro latreutico est holocaustum; pro Eucharistico & impetratorio, hostia pacifica; pro propitiatorio, hostia pro peccato: Videri possunt *S. Th. 1. 2. q. 102. a. 3. Bellarm. c. 4. Arcud. In concordia Eccl. Occid. & Orient. l. 3. c. 8.*

§. 4. In Cruce oblatum est verum & propriè dictum sacrificium, in quo Christus erat Sacerdos, & idem ipse victima, secundum illud ad *Ephes. 5. v. 2. Tradidit se ipsum pro nobis in oblationem & hostiam.* 1. ad *Corinth. 5. v. 7. Pascha nostrum immolatus est Christus.* Altare erat Crux: aderat institutio Dei, qui posuerat eum Sacerdotem maximum, ut sanguine suo interveniret pro salute nostra, ideòque ipse in sacrificio illo fuit. *Propitiatio pro peccatis nostris.* 1. *Joan. 2. v. 2. Pacificans per Sanguinem Crucis,* ad *Coloss. 1. v. 20. Nec obstat. quòd ipse non occiderit*

ciderit se, nequidem moraliter, hoc sensu, quasi suaferit vel intenderit actionem, quâ à Judæis occisus est, *nam* occidit se moraliter isto sensu, quod mortem sibi illatam, quam effugere poterat, acceptando liberè & sponte, quando, & sicuti voluit, tantundem fecerit in ordine ad colendum & propitiandum Deum, ac si se ipse occidisset, *oblatus est, quia ipse voluit, Isa. 53. v. 7. Ego pono animam meam, nemo tollit eam à me, sed ego pono eam, Joan. 10. v. 17. & 18.* Neque simile est in acceptatione Martyrum, quia eorum acceptatio non est specialiter publicè instituta ad cultum Dei vel propitiationem pro peccatis, sed ipsi intendunt pati pro contestanda veritate fidei, neque ipsi sunt Sacerdotes à Deo ad hoc deputati, neque poterant mori, quando volebant, neque mortem effugere, uti volebant.

6.

§. 5. In Missa est verum & propriè dictum sacrificium. Est de fide contra hæreticos apud *Bellarminum. c. 5.*, & habetur in multis Consiliis apud *Pasq. q. 22. n. 2. novissimè Trid. s. 22. Can. 1. sic definit: Si quis dixerit in Missa non offerri Deo verum & proprium sacrificium, aut quod offerri non sit aliud, quàm nobis Christum ad manducandum dari, anathema sit.* Idem probatur ex unanimi consensu Ecclesiæ Græcæ & Latine, omniumque PP., qui in utraque floruerunt ab initio, nam quod Ecclesias attinet, demonstrat hoc *Bellarminum. c. 23.* & constat ex antiquis libris liturgiarum, SS. *Jacobi Apostoli, Clementis, Basilii, Chrysostomi*, &c. de quibus *Bellarminum. c. 18.* Item ex ritu altarium & ministerio Sacerdotum, quibus utraque Ecclesia semper usa est, uti ostendit *Bellarminum. c. 16. & 17.* Quod autem utriusque

utriusque Ecclesiæ Patres attinet, eos copiosissimè adducit *Petavius De Incarnat. l. 12. c. 13. & 14.* Ratio est, quia in Missa datur cæremonia sacra à Christo instituta, per quam res sensibilis moraliter destruitur in protestationem supremi Domini Dei, & nostræ ad eum subjectionis, nam imprimis consecratio est cæremonia sacra à Christo instituta, quando Eucharistia instituta est, secundum dicta n. 3. Deinde per consecrationem fit destructio rei sensibilis sufficiens ad sacrificium, ut ostendetur à n. 704. Denique hæc tota actio fit in dictam protestationem, hæc enim est intentio Ecclesiæ & institutio Christi, qui etiam eum in finem consecravit, nosque idem facere iussit, dicens: *hæc facite*, & quod se ipse in Cœnâ ita Patri æterno obtulerit, apertissimè docent SS. *Irænæ. Cyprian. Ambr. Greg. Nyss. Chrysost. August. Isidori, Rupertus*, quorum verba ad longum refert *Bellarmin. c. 12. in fine.*

Obij. Sacrificium Crucis habet vim infinitam & æternam, ergo sacrificium Missæ superfluit. *Conf.* nam *Apostolus ad Heb. 9.* dicit: *Neque necesse est, ut sæpe offerat semetipsum.* Item *c. 10. Unâ enim oblatione consummavit in sempiternum sanctificatos: & infra: Ubi autem horum (peccatorum) remissio, jam non est oblatio pro peccato.*

R. Si argumentum valet, ergo etiam superfluit Baptismus & multò magis superflua erant omnia sacrificia in lege naturæ & Mosaica, nam etiam isto tempore dabantur gratiæ propter Christi passionem & mortem prævisam. Itaque N. conseq. Ad *Confir.* dico Apostolum tantum velle, opus non esse, ut Christus sæpe se offerat cruentè; quia unicum sacrificium Crucis sufficit.

sufficit quoad sufficientiam & quoad efficaciam rei oblatae, non tamen quoad participationem omnium, quibus applicari debet per sacrificium Missae, uti & per alia Sacramenta & bona opera. Deinde licet hoc non esset, debuit in Ecclesia perpetuò offerri aliquod sacrificium, & ideo Christus ipse est Sacerdos usque ad finem mundi. Denique Christus voluit hoc sacrificium fieri tanquam vivam repræsentationem sacrificii cruenti in Cruce peracti.

7. §. 6. Principalis res, quæ sacrificatur in Missa, est Christus, minùs autem principalis est substantia panis & vini. *Pars prima* est de fide ex *Concil. Lateran. c. Firmiter*, ubi sic dicitur: *idem ipse Sacerdos est sacrificium JESUS Christus*. Similiter *Trid. s. 22. c. 2.* ait: *Idem ille Christus continetur, & incruentè immolatur, qui in ara Crucis cruentè seipsum obtulit*. In eundem sensum dicebat *S. Andr. Apost.* *Ego immaculatum Agnum in altari offero*, uti refertur in *Horis canonicis* ejus festo. Idem expressis verbis docent *SS. Ambros. & August.* relati cap. *semel 52. & cap. In Christo 53.* De consecra. dist. 2. aliique apud *Suar. d. 75. s. 1.* Quòd autè Christus totus per se primò offeratur in Missa, Corpus verò, & Sanguis ejus quasi consecutivè, rectè probat *Pa/q. q. 27. & 28.* *Pars Secunda* est *Suar. Bellarm. Tann. Lugo, Becani* De triplici sacrif. l. 3. c. 8. *Aversa q. 11. s. 3.* contra *Vasq. Valent. Dicast. d. 1. dub. 7. Pa/q. q. 26. & 30.* Probatur autem inde, quia hoc videtur conformius verbis Ecclesiae, quæ in Missa pro oblatione panis dicit, *Juscipe Sancte Pater hanc immaculatam hostiam*; & postea signans panem & vinum dicit, *veni sanctificator, & benedic hoc sacrificium tuo sancto nomini preparatum*. Item

in

in antiphona ad vesp̄as festo Corporis Christi dicit, *Sacerdos in æternum Christus Dominus secundum ordinem Melchisedech, panem & vinum obtulit*: similiter loquuntur SS. PP. apud Bellarm. l. 1. c. 27. in 1. propositione. Ratio autem est, quia hoc est res sacrificata, quod ex vi actionis sacrificativæ destruitur in contestationem supremi dominii Dei, sed substantia panis & vini destruitur ex vi actionis sacrificativæ, quæ consecratio est, uti à n. 12. dicitur, & ad veritatem suam exigit transire substantias panis & vini, ac succedere Corpus & Sanguinem Christi, ergo. Porro substantiæ illæ non tantum destruuntur in honorem Dei, uti fatetur *Dicast.*, sed etiam in contestationem supremi dominii Dei, cum hic sit finis consecrationis, prout est actio sacrificativa, ergo.

§. 7. Sacrificium Missæ est idem numero cum sacrificio Crucis, quoad præcipuam substantiam rei oblatae & principalem offerentem, quia utrobique res præcipua oblata & principalis offerens est idem Christus. Quoad motivum seu finem principalem & intrinsecum est idem specie, quia utrumque est ad similem Dei cultum. Diversa tamen sunt ista duo sacrificia, 1. quoad modum & ritum, nam in Cruce erat cruentum, & fiebat per actionem physicè destructivam Christi; hic est incruentum, & fit per actionem moraliter tantum destructivam Christi, uti n. 14. explicabitur. 2. Quoad speciem externam, nam in Cruce erat sub propria forma Christi; hic sub forma panis & vini. 3. Quoad accidentia rei principalis oblatae, nam in Cruce offerebatur Christus mortalis, passibilis, extensus &c. hic immortalis, impassibilis.

8.

passibilis inextensus. 4. Quoad partem rei oblatae, nam in Cruce offerebatur solus Christus, hic pars rei oblatae est panis & vinum. 5. Quoad proximum offerentem, nam in Cruce offerebat solus Christus per seipsum, hic offert per Sacerdotem instrumentaliter operantem. 6. Quoad effectum moralem, nam in Cruce erat meritum, hic non est ex parte Christi meritum, cum Christus sit extra statum viae; est tamen applicativum meriti. 7. Quoad significationem, nam in Cruce non erat significativum alterius sacrificii, hic est significativum sacrificii in Cruce facti. 8. Quoad multas circumstantias, partim physicas loci & temporis, partim morales caeremoniarum, rituum, vestium, altaris, &c. Atque ex his facile colligitur, quomodo sacrificium sit idem vel diversum à sacrificio incruento, quod Christus obtulit in ultima coena. Videri potest etiam *Dicast.* d. 1. dub. 15.

9. §. 8. Sacrificium Missae est hostia & victima, in quantum in eo offertur Christus. Item est immolatio & libamen, in quantum in eo offeruntur panis & vinum. In rigore non est holocaustum, nec hostia pro peccato, vel pacifica, quia nihil illius comburitur; est tamen perfectius, quam illa, & excellentius habet eorum virtutem ac effectum, potestque dici mysticum holocaustum, in quantum per summptionem totum consumitur, uti notat *Dicast.* d. 1. à n. 160. Est autem hoc sacrificium in omni rigore latreuticum, eucharisticum, propitiatorium & impetratorium.

10. §. 9. Congruum fuit, ut in Ecclesia Christi esset unicum Missae sacrificium, nam continebat in se omnem dignitatem, sufficiebat ad omnes fines

fines & effectus, erat tanquam omnium perfectio & absolutio, complebat differentiam omnium hostiarum, uti loquuntur *Trid. Sess. 22. c. 1. Catech. Romanus* De Euch. c. 13. & SS. PP. apud *Pasqua. q. 44. n. 3.* Estque probabilius, quod Deus non reliquerit Ecclesiæ potestatem instituendi ullum aliud sacrificium, uti tenent *Suar. Vasq. Dicast. n. 272.* alique communissimè cum *Pasq. q. 24.* qui tamen q. 25. docet, gentiles non subditos Ecclesiæ non peccaturos, si quamdiu eis non licet ingredi Ecclesiam, offerrent Deo aliud sacrificium, quia hoc illis tantum prohibetur, quibus convenit offerre sacrificium Missæ, quod convenit solis in Ecclesiam receptis. Oppositum valde probabiliter tenet *Præpos.* quia Christus instituendo sacrificium Missæ videtur abrogasse omnia alia, fateaturque *Pasq.* peccaturos saltem catechumenos, si aliter sacrificarent Deo, quia hi pertinent ad Ecclesiam, sicuti Novitii ad Religionem.

§. 10. Substantiæ panis & vini faciunt materiam unius sacrificii cum Corpore & Sanguine Christi, quia substantiæ illæ, non sacrificantur secundum se, sed ut transmutandæ in Corpus & sanguinem Christi, ac vice versâ, Corpus & Sanguis Christi non sacrificantur secundum se, sed ut vi verborum substantes speciebus panis & vini præexistentis, adeoque ab eadem consecratione attinguntur prout dicunt mutuum ordinem ad invicem, ergo faciunt materiam unius sacrificii.

Q. 2. In qua actione consistat essentia sacrificii Missæ. R. Variæ sunt partes Missæ, secundum dicta l. 3. p. 1. n. 662., in qua autem earum consistat essentialiter actio sacrificativa, non